

# Öreigar og kúgaðar þjóðir heims sameinist!

# Stéttabaráttan

Málgagn Kommúnistaflokks Íslands/Marxista-Lénínista



STÉTTABARÁTTAN  
VIKUBLAÐ  
MÁLSSVARI  
VERKAFÓLKS!

Ársáskrift ..... 3000kr.  
Hálfsársáskrift..... 1800kr.  
Ársfjórðungsáskrift.... 1000kr.  
Baráttuáskrift (gildir  
fyrir heilt ár)..... 5000kr.

18. tölublað

Þriðjudaginn 17. maí

6. árgangur

Verð kr. 60.

## Viðvaningsháttur og meðvitund svik

Það er reginmunur á þeim forsendum sem ASÍ - forystan gaf sér þegar hún setti fram 100. þúsund kr. kröfuna og þeim forsendum sem "vinstri" hóparnir sem í þessu máli styðja verkalyðsaðalin gefa sér. Eftir að krafan um lífvænleg laun fyrir 40 stunda vinnuviku hafði verið samþykkt á láglauna- ráðstefnum og á fundum ýmissa verkalyðsfélaga hélt ASÍ -forystan 33. þing sitt þar sem leiðtogarnir uppkeyptu urðu að finna sér leið til að svíkja sameinaða baráttu verkalyðsstettar. Og þeir völdu sér fallega tölu, hvorki meira né minna en 100.000, burtséð frá því hve mikið verkafólki ber, hvers það krefst og þarfnast. Þannig hefur þeim tekist að þoknast auðherrunum

og stórskerða framsækna baráttu verkafólksins.

Forsendur ASÍ-forystunnar

Það fólk sem sjtur í flestum forsetum verkalyðshreyfingarinnar á lítilla sem engra hagsmuna að gæta með því vinnandi fólki sem því ber að hafa forystu fyrir kjarabaráttunni gegn borgarastéttinni. Auk þess að vera vel launað af verkalyðsfélögum hefur þetta forystulið ýmsa bittlingatitla s.s. þingmannastöður auk þess að sitja í fjölda nefnda, og slíkt gefur drjúgan skilning á aðra hönd. Það gefur því auga leið að þetta fólk er ekki viljugt til að eiga þátt í straumhvörfum í þjóðfélaginu sem yrðu verkalyðnum stoð í frelsisbaráttu sinni, því alræði öreiganna

myndi óhjákvæmilega skerða efnahag þess auk þess sem því yrði gert að taka þátt í atvinnulífi þjóðarinnar ásamt öðrum. Þessar eru helstu ástæðurnar fyrir því að ASÍ -forystan berst gegn virkni almenns verkafólks hvað varðar þjóðfélagsmál. Hún setti fram 100.000 kr. sem hemil á virka baráttu fjöldans á stettagrundvelli fyrir kröfunni um lífvænleg laun fyrir dagvinnu.

Viðvaningsháttur "vinstri" hópanna.

Tvö samtök hér á landi sem telja sig fara eftir kenningum Marx og Leníns styðja 100.000 kr. kröfuna og þar með ASÍ-forystuna í því að afvegaleiða verkalyðinn. Fylkingin sem

Framhald á bls. 2

## Lífvænleg laun fyrir 40 stunda vinnuviku

Yfirvinnubannið sem staðið hefur síðan 1. maí hefur kennt okkur hvað það er að lifa af dagvinnutekjunum. Dagvinnutekjurnar eru orðnar svó lág- ar að þær nægja okkur ekki til lífsviðurværis Þess vegna verður verkalyðshreyfingin að taka upp baráttu fyrir lífvænlegum launum fyrir 40 stunda vinnuviku. Sú krafa er sú eina sem getur sameinað verkalyðsstettina í hagsmunabaráttunni. Kröfu ASÍ verkalyðsaðalsins um 100. þús. kr. lágmarkslaun er ekki stefnt gegn vinnubræðdómnum heldur eigum við að halda áfram að lifa af eftir og næturvinnunni og hjákka þannig í sama gamla farinu. Borgarastéttin og taglhnýtingar hennar innan verkalyðshreyfingarinnar hafa í áráraðir sagt okkur að atvinnuvegirnir þyldu ekki meiri kauphækkunir til verka- fólks. En sannleikurinn er annar. Þjóðartekjur á Íslandi

eru hærri en á hinum Norður- löndunum en þar lifa stétta- bræður okkar af 8 tíma vinnu- degi meðan við vinnum 12 stundir eða meira á dag. Norskir og færeyskir sjó- menn fá helmingi hærri kaup en þeir Íslensku samt er sama verð á norskum og Íslenskum fiskblokkum á banda- ríkjamarkaði. Arðránið á Ísl- ensku verkafólki er þannig miklu meira heldur en þekist í Noregi og Færeyjum svo dæmi seu tekin. Verkalyður þessara landa býr að auki við meiri samneyslu eða almanna- tryggingar heldur en vinnandi fólk á Íslandi.

Borgarastéttin sem stjórnar og á atvinnutækni sem við vinnum við hirðir gróðann og lifir í vellystingum af okkar stríti. Það er hennar hagur að kaupa sé sem lægst og vinnudagurinn sem lengstur. Þá eykst gróði hennar af okkar vinnu og hinn langi vinnudagur

gerir það að verkum að við höfum minni tíma til að sinna þjóðfélags og menningarmálum Þannig á hinn langi vinnudagur að halda okkur niðri með þræla- tókum. Íslenska auðstéttin má ekki til þess vita að verkafólk hætti að strita myrkranna á milli og fari að lifa af dag- vinnutekjunum.

Þeir menn innan verkalyðs- samtakanna sem standa í vegi fyrir því að barist sé fyrir lífvænlegum launum fyrir 40 stunda vinnudag, eru máls- svarar borgarastéttarinnar innan okkar raða. Í verka- mannafélaginu Dagsbrún hafa Alþýðubandalagsforkölfarnir sem eru við stjórn snúist heift- arlega gegn kröfunni um 150. þúsund kr. mánaðarlaun sem borin var fram í félaginu. Þeir neituðu að bera tillöguna upp til atkvæða þegar sýnt var að hún hefði meirihluta fylgi verkamanna. Svona verka- lýðsforingjar munu aldrei

Framhald á bls. 3



Baráttueinig 1. maí lagði áherslu á baráttuna fyrir lífvænleg laun fyrir 40 stunda vinnuviku.

## Niður með alla heimsvaldastefnu



STRAUMSVÍKURGANGAN 1977

• MÆTUM ÖLL 21. MAÍ •

LÁTIÐ SKRÁ YKKUR Í SÍMA 17966

Hinn 21. maí næstkomandi munu Samtök herstöðvaand- stæðinga efna til fjöldagöngu og fundarhalda í Reykjavík og nágrenni til þess að leggja á- herslu á kröfu sína um brottför hersins og úrsögn Íslands úr Nato.

Aðgerðir Samtaka herstöðva- andstæðinga eru orðnar arvíss viðburður, Keflavíkurganga í fyrria, Straumsvíkurganga í ar. Þessar fjöldaaðgerðir efla baráttuna og gripa þáfnframt inn í mikilvægustu baráttumál alþýð- unnar á hverjum tíma. Þess vegna var lögð mikil áhersla á baráttuna gegn breskum Nato- flota í íslenskri landhelgi á síð- asta ari.

Í stefnuskrá samtakanna segir meðal annars: "Erlend her- seta í landi okkar og aðild að hernaðarbandalagi felur í sér skerðingu á sjálfstæði þjóðar- innar og sjálfsákvörðunarretti Íslenskrar alþýðu. ... Jafn- framt því að skirskota til sjalf- stæðis og þjóðernisvitundar landsmanna leggja Samtök her- stöðvaandstæðinga áherslu á alþjóðlegt samhengi herstöðva- malsins. ... Samtök herstöðva- andstæðinga líta á störf sín og stefnu sem þátt í viðtækri baráttu gegn heimsvaldasinn- uðum hernaðarbandalögum, drottunarstefnu og siauknum vígbunaði hervelda."

Hersetan og NATÓ hafa búið svo í hagin fyrir fjölþjóðlegt auðmagn, að það mætti lata greipar söpa um íslenskar auð- lindir. Óþarft er að geta þess hver styrkur vaxandi ítök fjöl- þjóðahringa yrði hernum og Nato.

Það ætti að vera verðugt um- hugsunarefni því folki, sem nú stendur í kjaradeilum, að banda- riska hernum er ætlað að gripa inn í hugsanleg atök milli at- vinnurekendavaldsins og verka- fólks. Þetta kemur skýrt fram í nybirtum leyniskýrslum banda- riska utanríkisráðuneytisins. -Hersetan og aðildin að Nato styrkja þannig leynt og ljóst ís- lenskt auðvald í viðleitni þess til að tryggja hagsmunum sína gagnvart vinnandi folki í landinu. Mikið undirbúningsstarf er nú unnið á vegum samtakanna til að gera þessa fjöldaaðgerð sem veglegasta.

Við heitum á alla herstöðva- andstæðinga að leggja sitt af mörkum með sjalfboðastarfi, fjárframlögum og síðast en ekki sist að mæta í gönguna þann 21. maí

Skráning sjálfboðaliða og þátt- takenda í göngunni fer fram á skrifstofu samtakanna að Tryggvagötu 10 Reykjavík og í síma 17966.

Samtök herstöðvaandstæðinga.

Inni í blaðinu:

Viðtal við  
Daoud Kaloti

Kjarakröfur  
sjómanna

Ljóð Mao  
Tse-tungs

## Stéttasamvinna

Atvinnurekendur hafa lagt fram boð sitt um kauphækkun og kjara- bætur og segja þeir það jafn- framt það hæsta sem "þjóðar- hagur" getur borið.

Við skulum fyrst líta á tilboð- ið sem atvinnurekendur hafa ætlað sér að lata verkafólk lifa af.

1. Útborguð heildarlaun fyrir fulla dagvinnu miðað við 1. mars s.l. (nuverandi laun) hækki um 8.500 kr. frá undirskriftadegi, um 2.500 frá 1. des. og um 2.500 kr. frá 1. mars 1978 eða alls um 13.500 kr.

2. Til afgreiðslu á sérkröfum

komi jafngildi 1% kauptaxta- hækkunar.

3. Visítölubætur greiðist í sömu prosent, ekki kronutölu, á öll laun og greiðist 1. sept. næstkomandi, en engar visítölu- bætur komi 1. júní næstkomandi en þá ætti kaup samkvæmt fram- færluvisítölu að hækka um 6,7%.

4. Samningar gildi í tvö ár til 1. mars 1979.

Þetta er það sem atvinnurek- endur þjóða verkafólki upp á plus einhverjar smáar skatta- lækkanir af hálfu ríkisvaldsins.

Framhald á bls. 2



## LEIÐARI

Geir Hallgrímsson forsætisráðherra sagði nýlega í sjónvarpsviðtali, að Landsfundi Sjálfstæðisflokksins loknum, að ekki væri raunhæft að bera saman tekjur íslensks verkafólks og dansks af dagvinnunni einni saman, vegna þess hve fjárfestingin væri mikil á Íslandi. Hér notar forsætisráðherrann orsökina fyrir lelegum lífskjörum íslenskrar verkalyðsstéttar sem röksemd fyrir því, að kjör hennar séu í raun og veru sambærileg við kjör í Danmörku. Því hin raunverulega orsök fyrir lelegum lífskjörum íslensks verkafólks er einmitt hin mikla eftir- og naturvinna sem er landlæg hér, en þekkist vart ytra. Skiljanlega eru þessi grunnhyggislegu orð forsætisráðherrans sögð í því skyni, að verja íslenska kapitalismann og það ofremdarastand, sem auðvaldið hefur leitt yfir þjóðina í efnahagsmalum. Íslenskt verkafolk þarf að vinna þriðjung þingur til að ná svipuðum lífskjörum og stettarbræðurnir í Danmörku. Þessari staðreynd fær ekkert lyðskrum breytt, og það þyðir ekki að bregða fyrir sig hagfræðimáli í þeirri von, að almenningur skilji ekki hvað um er að vera og aliti að þetta eigi að vera svona. Forsætisráðherranum skjatlast illilega, ef hann heldur að nokkur maður leggi trunað á það, að uppvöxtur og efling atvinnulífsins þurfi nauðsynlega að kosta alþýðu manna slíkar kjaraskerðingar og orðið hafa á undanförunum árum. Geir Hallgrímsson vill bera saman tekjur og lífskjör dana og íslendinga, án þess að taka tillit til lengdar vinnudagsins. En hvað er raunhæfur samanburður? Að bera saman 8 stunda vinnudag í Danmörku við 12 stunda vinnudag á Íslandi, eða að bera saman 8 stunda vinnudag í það um löndunum og laun fyrir hann? Skiljanlega er hið siðarnefnda það rétta. Það sér hver maður og tilraun forsætisráðherrans til að klóra yfir arðranið og kjara skerðingarnar verður því aumlegri, sem maður veltir henni betur fyrir sér. En Geir er líka orðinn svo vanur því, að vera ekki kallaður til ábyrgðar fyrir orð sin, að hann leyfir sér að segja næstum hvað sem er, án þess að þurfa að óttast að vera rangdur. En hvaða áhrif hefur lengd vinnudagsins á groða atvinnurekenda? Til þess að auka arðranið eru aðeins til tvær leiðir, hin fyrri að lengja vinnudaginn og hin síðari að auka framleiðni eða afköst innan marka sama vinnudags. Hvort tveggja er í notkun hérlandis vinnudagurinn er lengri en víðast gerist og auk þess hefur veltæknin storaukið framleiðni verkafólks á síðustu árum. Árangurinn er skiljanlega sá, að atvinnurekendur hafa storaukið groða sinn á undanförunum árum. Þetta eru hinar raunverulegu orsakir fyrir þeirri þversögn, sem opinberar skýrslur sýna ljóslega. Þjóðartekjur hafa aukist, en afkoma verkafólks er miklu verri. Án þess að nota hagfræðimál, má einfaldlega segja að hinn aukni afkastur af þjóðarframleiðslunni hafi runnið í vasa atvinnurekendanna. Hinir ríku verða ríkari, hinir fátæku verða fátækari. Þetta er raunverulega það sem er að gerast í efnahagsmalunum og það þyðir ekkert að reyna að fela það með lyðskrumi, hvorki fyrir Geir ne nokkurn annan.

En hvernig má það vera, að verkalyðsstéttin, fjölmennasta stett þjóðfélagsins, lati slíkt viðgangast? Hyers vegna ris hún ekki upp til baráttu gegn arðraninu, stjórnleysinu, braskinu og klíkuskapnum? Fyrir þessu er aðeins ein hugsanleg astæða. Verkalyðshreyfingin heildarsamtök verkalyðsstéttarinnar eru matlitið og sundruð, forysta þeirra er ekkert annað en hopur mutupægra og litilsigldra svikara, sem hugsa einyörðungu um eigin hagsmuni og láta sig hagsmuni stettarinnar litlu varða. Þetta eru verkfæri auðvaldsins, menn sem löngu eru hættir að lifa á sömu lífskjörum og fjöldinn og farnir að hugsa, lifa og haga sér eins og aðherrarnir. Verkalyðsstéttin mun hvorki eflast að samstöðu ne baráttu, meðan hún hefur slíka forystu, sem er andsnúin baráttunni og á mutugarðanum hjá atvinnurekendum og ríki. Verkalyðsstéttin verður að losa sig við nuverandi forystu verkalyðshreyfingarinnar og gera heildarsamtök sín að raunverulegu baráttutæki gegn kjaraskerðingum auðvaldsins og sökna fyrir nýju þjóðskipulagi, þar sem vinnan situr í hasæti en er ekki einyörðungu tilefni til groða.

# Viðtal við Daoud Kaloti

## Óvinurinn skal aldrei fá að sofa

Í lok aprílmánaðar heimsótti Dagud Kaloti, sendifulltrúi Frelsisamtaka Palestínu (PLO) á Norðurlöndum, Ísland. Palestínunefndin á Íslandi gekkst fyrir fundi í Félagsheimili studenta þar sem Kaloti talaði og skýrði ut stefnu og starfshætti PLO. Einnig ræddi hann um astandið fyrir botni Miðjarðarhafs og afleiðingar borgarastyrjaldarinnar í Líbanon. STÉTTABARÁTTAN hittir Kaloti að mali og tok við hann eftirfarandi viðtal, skömmu áður en hann yfirgaf landið.

S: Í mars var haldið 13. þing Palestínska þjóðaradsins í Kaíro. Hverjar eru helstu niðurstöður þingsins?

K: Það sem kannske er mikilvægast við 13. Þjóðaradspingið, er að vangaveltur vestrænnar pressu fyrir þingið, hafa reynst algerlega rangar. PLO er ekki sundrað og hugmyndir um viðurkenningu Ísraels komu alls ekki til greina. Miklar hættur hafa steðjað að palestínsku byltingunni á því tímabili, sem liðið er frá 12. þinginu. Við höfum orðið fyrir öflugum þrýstingi og tilraunum til að brjóta starf okkar niður, en nýja stefnuskrain, sem 13. þjóðaradspingið samþykkti með 196 atkvæðum gegn 13, sýnir ljóslega að palestínska byltingin er fyllilega vaxin því verkefni sem hún stendur frammi fyrir. Þingið syndi einnig ljóslega þá einingu sem ríkir með palestínski alþýðu. Það er mikill styrkur, að meirihlutinn skuli fylkja sér um starf, stefnu og nuverandi forystu PLO. Engin baráttufylking stendur utan Þjóðarraðsins og þau 13 atkvæði, sem greidd voru gegn nýju stefnuskrainni, eru aðeins merki um lyðræðið sem ríkir innan þjóðþingsins og Þjóðarraðsins. Fjölmargar samþykktir voru gerðar á þinginu, bæði um skipulagsmál og annað. Þjóðfélagsbaráttan hefur eflst gífurlega og við gleðjumst serstaklega yfir hinu vaxandi samstarfi við lyðræðissinna og andsionista innan Ísrael. Þinginu lauk með einingu, sem við alitum að hafi sýnt umheiminum að PLO er eini lögmæti fulltrúinn fyrir palestínska alþýðu.

S: Vestræn blöð gerðu mikið úr sundrunu PLO og hugmyndinni um smáriki á vesturbökkum Jordan.

K: Já, þetta er ekkert nýtt. Vestrænir blaðamenn hafa ætíð reynt að rangfæra það sem PLO



Daoud Kaloti

hyggst gera eða hefur gert. Nú töluðu þeir aðallega um að PLO ætlaði að viðurkenna Ísrael, en þingskjölin sem eg minnstist á aðan sýna að svo er alls ekki. Þetta eru bara loftbólur í blöðunum og þingskjölin munu sýna fram a lygar vestrænna blaðamanna þegar þau birtast umheiminum. En fyrir borgaralegu blöðin gildir það einu. Þau munu samt reyna að ljuga til um starf og stefnu PLO. Tökum sem dæmi skrifin um vopnuðu baráttuna. Við æskjum ekki eftir vopnaðri baráttu, en það er algjörlega nauðsynlegt fyrir okkur að verjast arasum andstæðinganna. Vopnin geta talað, þegar astandið krefst þess, þau geta líka þagað. Varðandi ríkið á vesturbakka Jordan, samþykkti 12. þing Þjóðarraðsins að berjast fyrir stofnun palestínsks ríkis á sérhverjum þumlungi palestínsks lands. Ef óvinurinn hopar undan, munum við vissulega stofna ríki á því landssvæði. En þetta er ekki endanleg lausn á vandamálinu, heldur aðeins skref í att til friðar - eða til styrjaldar, það fer eftir afstöðu bandarísku heimsvaldasinnanna og sionistanna. 2/3 allra þjóða styðja okkur og hjá Sameinuðu Þjóðunum höfum við 20 manna sendinefnd. Við höfum lagt fram lausn á vandanum. Við höfum lagt til að Ísrael skili aftur hernumdu landsvæðunum frá stríðinu 1967 og palestínski alþýðu verði

gert kleyft að flytjast aftur til þessara svæða. En hvað hefur gerst? Amerikanarnir hafa notað neitunarvald sitt til að hindra að þessi lausn yrði samþykkt og það í blóra við samþykki meirihluta aðildarríkja Sameinuðu Þjóðanna. Þott blöðin tali um breytta afstöðu, höfum við ekki breytt afstöðunni. Við alitum að til sé aðeins ein lausn á vandanum: Að stofna frjálst palestínskt lyðræðisríki þar sem gyðingar og arabar geta lifað hlið við hlið. Þeir sem styðja PLO ekki, hljóta að hafa hagsmuni af því að berjast gegn okkur. PLO getur leyst gyðingavandamálið með lyðræðislegustu, mannuðlegustu og þar af leiðandi bestu lausninni.

S: Hafði borgarastyrjöldin í Líbanon og afskipti sýrlendinga af henni ekki alyarlegar afleiðingar fyrir baráttu PLO?

K: Óvinir palestínsku byltingarinnar ráðast að okkur á tvennan hátt. Annars vegar beita þeir vopnum, til að brjóta okkur á bak aftur og eyða okkur. Hins vegar reyna þeir að sa sundrunu meðal arabaríkjanna. Bandarísku heimsvaldasinnunum hefur orðið dálitið ágengt, en okkur tókst þó að stöðva stríðið og koma á vopnahléi á milli okkar og sýrlendinga. Til að jafna agreininginn reynum við að opinbera deilumalin og koma á betra samkomulagi við Sýrland og við vonumst eftir því að umræðurnar muni leiða til samkomulags. Þetta eru afglöp Sýrlendinga og við viljum leiðretta þau með umræðum. Þannig getum við splundrað aetlunum Kissingers. Við erum fyllilega undirþunir undir næstu brögð amerikananna.

S: Hvernig er astandið í Ísrael hefur starf ykkar gengið vel á hernamssvæðunum?

K: Vígurð andspyrnuhreyfingarinnar í Ísrael sýna ljóslega hver vilji fólksins er. Fjöldinn segir: "Burt með hernamið."

Hússein NEI - PLO JÁ." Hann hefur tekið afstöðu sjálfur og andstaðan gegn sionismanum er alltaf að eflast. Óvinurinn skal aldrei fá að sofa og hann á eftir að lenda í miklu meiri vandræðum fljótlega. Ekki með palestínarabana eina, heldur líka með gyðinga sem fæddir eru í miðaugusturlöndum. Við störfum í þágu fjöldans, þess

framhald á síðu 3.

# Viðvaningsháttur og meðvitund svik

Framhald af forsiðu

gerir margtrefkaðar tilraunir til að prýsta á ASÍ-forystuna og gekk meira að segja svo langt að fara með þeim í eina sæng á 1. maí, telur að krafan um lífvænleg laun fyrir dagvinnu sé langtíma markmið sem Kommúnistaflokkurinn sé að "troða uppá" verkalyðinn en þeir víti að þetta leiðin í kjara baráttunni sé að neyða ASÍ-forystuna til að standa við 100.000 kr. kröfuna.

EKK m-l telja Kommúnistaflokkinn verkalyðsfjandssamlegan vegna kröfummar um lífvænleg laun fyrir dagvinnu en þeir víti að ASÍ-forystan muni svikja

kröfu sína og þá ætla þeir að afhjúpa hana og að öllum líkindum að taka við forystunni og leiða baráttuna til sigurs, því 100.000 kr. krafan sé fram

farasinuð og sameini verka-lyðinn þessar víkurnar.

Hvað segir Lenín?

Lenín ætlar að samband sé milli viðvaningsháttar sem vaxtarverkja, er þjá verka-lyðshreyfinguna og ökonismans, sem er skoðanaafbrigði, sem tekur ekki upp pólitík í verkalyðs málum, og hefur það almenna sereinkennihræðsluna við að tjá sig opinberlega. Viðvaningsháttur er meira en skortur á þjálfun, hann merkir þröngt sjónarmið í byltingarstarfi almennt, skilningsleysi á því að goð samtök byltingarmanna verða ekki reist á grunni þröngrar starfssémi og það sem er kjarni málsins, tilrauna til að réttlæta þröngsýni og hefja hana upp í að vera sérstaka kenningu. Slíkur þröng-

sgýni tilraunir beinast í tvær attir, sögðu sumir að byltingarmenn træðu viðtekum og herskaum gjonarmiðum upp á verkalyðinn í stað þess að halda uppi baráttu fyrir nærtækustu kröfunum og þeim aðgengilegustu. Aðrir sem voru fljarri öllum kenningum um umbreytingu "stig af stigi" sögðu að koma ætti byltingu í framkvæmd í því skyni að skola verkalyðinn upp í harðri baráttu og ekki þyrfti að mynda öflug samtök byltingarmanna, en það er einmitt stofnun byltíngarflokksins sem Lenín telur vera fremsta og brynasta verkefnið. (Hvað ber að gera bls. 32-33. Greinarhöf, dro saman af bls., það sem við atti um málflutning og viðvaningshátt "vinstri" hopanna.)

**HVERNIG KEMST ÞU Í SAMBAND VIÐ KOMMUNISTAFLOKK ÍSLANDS ML?**

**Miðstjórn:** Pósthólf 1357, Reykjavík, einnig í síma 27810  
**Ritstjórn Stéttabaráttunnar og Rauða Fánans:** Pósthólf 1357, sími 27810 á opnunartíma Rauðu Stjórnunnar Línargötu 15.

**Neskaupstaður:** Messíana Tómasdóttir, Þiljuvöllum 38.  
**Snæfellsnes:** Sigfús Almarsson, Hellisbraut 10. Hellissandi.  
**Ísafjörður:** Kristinn Karlsson, Fjarðarstræti 7.

**Hafnarfjörður:** Fjöla Rögvaldsdóttir, Reykjarvíkurvegi 24.

**Suðurnes:** Einar Jónsson, Sólvallagötu 40c Keflavík.



I Framhald af forsiðu

# Stéttasamvinna

En hver er afstaða atvinnurekenda til kröfu verkalyðshreyfingarinnar um 100 þús. kr. launmarkslaun eða um lífvænleg laun fyrir 40 stunda vinnuviku?

Við skulum gefa Joni H. Bergs formanni Vinnuveitendasambands Íslands, orðið úr sjónvarpsþætti þann 19. apríl sl.

"... Undanfarin ár höfum við Íslendingar skipt meiru heldur en í raun hefur verið til skiptanna með þeim afleiðingum að við höfum búið við geigvænlega verðbólgu og utþynningu gjaldmiðils okkar. Það er auðvitað ljóst að veita verður nokkrar kjarabætur ef samningar eiga að takast, en við akvörðun kjarabótanna verður að hafa í huga að a síðastliðnu þáð folk sem skapar mest ari hafa atvinnuvegirnar orðið að taka á sig yfir 30% aukningu kostnaðar vegna launahækkana og hvert prosentustrik kostar atvinnuvegina um einn miljarð króna í auknum útgjöldum."

Jon talar um að við Íslendingar höfum skipt meiru heldur en í raun var til skiptanna. Hann lætur líta svo ut að allir Íslendingar eigi við sama vandamálið að stríða, þ.e. a.s. þerjast fyrir því að framfleyta sér og fjölskyldu sinni af smánarlaunum og ohöflega löngum vinnudegi. Eftir Jon H. Bergs þurfi að hafa miklar ahyggjur af morgundeginum, eigandi SS (Slaturfélags Suðurlands með meiru) þar sem verkafolkkið hefur mjög léleg laun og öll aðstaða er afar slæm. Nei, hann lifir í vellystingum þráttuglega. Hann talar um að "kauphækkarnir" hafi kostað atvinnuvegina a síðastliðnu ári svo og svo mikið, en eru vísitölubætur a laun kauphækkarnir? Svari hver sem vill.

Við skulum kynna okkur viðhorf fleiri talsmanna atvinnurekenda til kaupkrafta verkafolks. Kristján Ragnarsson framkvæmdastjóri LÍU (Landsambands Íslenskra Útyegsmanna) sagði í fyrirnefndum sjónvarpsþætti: "... En um meginkröfuna

100.000 kr. kröfuna sem ekki er náttúrulega 100 þús heldur 110 þús. það er ekki talað um annað en 100 þús, þá vil eg svara fyrir mitt leyti að eg tel það ekki þjóna hagsmunum þess sem við sjávarutveg starfa að samþykka þessa kröfu, þetta mundi leiða af sér algera óðaverðbólgu líkt og atti sér stað 1974. Þess vegna hafna eg þessari kröfu og skal svara því einlæglega, Guðmundur (her er átt við Guðmund J. Guðmundsson formann Verkamannasambands Íslands). Þarna kemur það berlega í ljós að afstaða K.R. er su að óðaverðbolgan se kauphækkunum að kenna. Hann segir það blakalt að það folk sem skapar mest ari verðmæti her a landi og rakar saman gifurlegum groða fyrir útgerðarauðvaldið se valdandi verðbolgunnar. Kristján sagði margt fróðlegt í þessum þætti og margt af því hefði hann betur latið ósagt, vegna þess að þá opinberaðist fyrir alþjóð hversu heimskur hann er þrátt fyrir alla skruðmælgina. Hann sagði m.a. orðrett: "... Visitala er utgjöld fyrir atvinnureksturinn". En hvað er vísitala fyrir verkalyðinn, er hun utgjöld? Nei, ofölsuð vísitala er eina leiðin til að reyna að halda kaupmætti launa uppi, og þá er reyndar ekki furða þó K.R. tali um að vísitalan se utgjöld fyrir atvinnureksturinn.

Það sem er einkennandi fyrir faglegu baráttuna í dag er su sattfysi sem kemur fram milli atvinnurekenda og verkalyðsaðalsins. Í þessum margumtalaða sjónvarpsþætti kepptust allirvið að hrosa öllum fyrir abyrga afstöðu, þrátt fyrir allt og svo frv. og frv. Davíð Sch, Thorsteinsson sagði: "... Eg vil nu leyfa mer að hrosa verkalyðsforystunni mjög fyrir mjög abyrga afstöðu undanfarin ár, undanfarin erfiðleika ar, það hefur verið mjög abyrg afstaða sem hun hefur tekið".

Verkalyðsaðallinn og auðvaldið eru sammála um að þetta se allt saman mikið mál og ekki beri að flana að neinu. En hvað segir þetta okkur um baráttuna í dag? Er það ekki furðulegt að fulltruar verkalyðsins skuli vera að hrosa fulltruum auðvaldsins upp í hástert, fulltruum sem eru gerðir ut af örkinni af hafu burgeisanna til þess að sverta alþjóðuna og verkalyðinn til þess að sundra henni og kenna henni um að ástandið se svona slæmt. Og í hinu orðinu tala þessir sömu menn eins og t.d. Davíð Sch. Thorsteinsson formaður isl. iðnrekenda um nauðsyn þess að íslenskt iðnverkafolk taki höndum saman við iðnrekendur til að auka framleiðnina og groða eigendanna.

Nei, í rauninni er þetta ekkert furðulegt ef betur er að gæð. Þessir menn eru uppkeyptir af auðvaldinu (ymiskonar bitlingar og launuð embætti) og þjóna ekki lengur hagsmunum verkalyðsins. Tökum dæmi: Þeir leyfa sér að sitja a stanslausum fundum með atvinnurekendum til að ræða skerðingu a fengnum rettindum verkafolks, rettindum sem hafa aunnist í gegnum harða baráttu. Þeir koma fram fyrir alþjóð ásamt atvinnurekendum og það liggur við að þeir slefi niður í halsmálið a hvor öðrum af hrifningu.

Þessum mönnum ber að víkja fyrir vinnandi verkafólki en þeir gera það ekki baráttulaust. Við þekkjum hvernig þeir fofum troða lyðræðið innan verkalyðsfelaganna er það þjónar hagsmunum þeirra, við þekkjum þá taktík sem þeir þeita til að brjota niður baráttufust verkafolk með því að rakka það niður þegar það getur ekki borið hönd fyrir höfuð sér. Verkafolk verður að mæta a fundum og afhjupa svik forystunnar, segja félögum af sínum af

forystunni, frá svikum hennar því nog er af dæmunum um þau.

Við verðum að heyja baráttuna alls staðar ekki bara innan verkalyðsfelaganna heldur alls staðar þar sem við komum saman, a vinnustöðunum og í þeim félögum sem við kunnum að starfa í.

Baráttan fyrir endurreisn verkalyðsfelaganna sem baráttutækja er erfið, vegna þess að það er ekki einungis við forystu verkalyðsfelaganna að etja heldur ekki síður forystu þess flokks sem kennir sig við sosialisma og þjóðfrelsi, þ.e. a.s. Alþýðubandalagsins, sem er helsti talsmaður burgeisanna innan verkalyðshreyfingarinnar. Það gengur jafnvel svo langt að samtök sem kalla sig Einingarsamtök kommunistaraxista-leninista, hafa tekið undir söng verkalyðsforystunnar um að eina rétta krafan se 100 þús. kr. og hafnað algerlega kröfunni um lífvænleg laun fyrir 40 stunda vinnuviku sem "ævintyrapolitik" og telur hana vera sundrandi, en ekki sameinandi, en þessi afstaða þeirra er dalítið hjakakatlegt vegna þess að í þeim viðtölum sem att hafa verið við verkafolk um kröfuna lífvænleg laun fyrir 40 stunda vinnuviku, eru allir sammála um að það se eina rétta krafan. Undir hvað eru þá svokölluð "Einingarsamtök" að taka? Jú þau eru að takundir með forystunni, en ekki vinnandi verkafólki.

Í dag er Kommúnistaflokkur Íslands eini flokkurinn sem setur fram kröfuna Lífvænleg laun fyrir 40 stunda vinnuviku, hann er í raun eini flokkurinn sem tekur upp afstöðu verkalyðsins og berst fyrir kröfum hans.

Lífi Kommúnistaflokks Íslands, Lífi eining verkalyðsins a grundvelli stettarvaráttunnar.

Framhald af baks.

## Kjarakröfur sjó.

Eins og málum er hættað nú eyðist oft afrakstur goðra aflabragða og jafnast út yfir tímabilið, þar sem það er svo langt.

Í stofnfjarssjóð fiskiskipa renna nú 10% aflaverðmætis framhja skiptum. Samkvæmt útreikningum LÍU mun her vera um að ræða u.þ.b. 3,2 miljarða, a þessu ari. Þannig eru sjómenn latnir greiða til fjarfestinga útgerðarmanna, stórar fulgur. Slíkt sætta þeir sig að vonum ekki við. Útgerðarmenn geta haft sína Stofnfjarssjóði afra og lagt til hliðarfe í þa ef þeim synist svo en það er ekki mál sjómanna.

Eins og fyrr segir hafa útgerðarmenn hafnað þessum kröfum sjómanna sem oraunhæfum. Aðferð þeirra mun nú enn sem fyrr sennilega verða su að reyna sundra samstöðu sjómanna einkum ef til verkfalls kæmi. Til þess hafa þeir vissulega sínar leiðir. Hitt er ljóst að ef sjómenn standa nú fast á kröfum sínum eru verulegar líkur a að þeir nai þeim fram. Það er eftirtektarvert að útgerðarmenn hafa fyrir þessa kjaradeilu jarmað furðu lítið um það að þeir seu nú svo illa stæðir, útgerðin standi svo tæpt e. tv þurfi að leggja skipum ef laun sjómanna hækki o.s. frv. os, frv. þessa sömu rullu sem sjómenn og aðrir eru farnir að kannast vel við. Þeir eru þess vegna örugglega aflögufærir. Hins vegar eru þeir ekki afjaðir í að sleppa auknum gröða nema þeir verði neyddir til þess. Það að sjómenn ganga nu í fyrsta sínu sameinaðir til samninga við útgerðina eykur líkur þeirra a sigri.

Framhald af baks.

## Hvernig skipt.

millibændum líka, betri lífskjör, m.a. með því að letta af þeim skuldbagganum. En þar sem það var ekki ætlunin að utlista her stöðu bænda í sosialismanum verður hér latið staðar nupíð. Sú utlistun verður að bíða betri tíma.

sem vera skal í heiminum. Hér a Íslandi leitum við eftir slíkum tengslum við þa flokka sem berjast fyrir lyðræði, frelsi og sjálfstæði. Baráttu PLO er stefnt að sama markmiði og því viljum við eðlilega skapa slíkt tengsl. Í hinni opinberu tilkynningu fra fundi mínum með íslensku utanríkisráðuneytinu er syndur skilningur fyrir baráttu palestínskrar alþýðu. Þetta er vissulega skref, en það mætti stiga lengra og skapa nanara samband, sem væri til hagsbota fyrir alþýðu Íslands og Palestínu. Þeir stjórnmálaflokkar sem ekki hafa enn neitt samband við PLO, taka vonandi upp slíkt samband síðar. Við viljum hafa sambönd við alla, nema fasista eins og Vorster og Rabin, því við erum andstæðingar þeirra.

S: Að lokum Kaloti. Hérlandis hefur nýlega verið stofnsett Palestínunefnd. Gætir þu sagt nokkur orð um stuðningstarfið við palestínsku alþýðuna?

K: Já, stofnun PNI er okkur fagnaðarefni. Stefuskra PNI byggir a réttum forsendum og setur rétta hluti fram. En það er hvergi í heiminum unnið fullkomið stuðningsstarf. Slíku starfi fylgir alltaf baráttan en eignig hun er nauðsynleg. PNI a að vera öllum opin og hun a ekki að vera hað neinum flokki eða samtökum. PLO þarf a eins viðtaknum stuðningi að halda og framast er unnt, til að styðja baráttu okkar. Þetta er það sem PNI þarf að vinna að í starfi sínu.

## Lífvænleg laun fyrir 40 stunda vinnuviku

Framhald af forsiðu

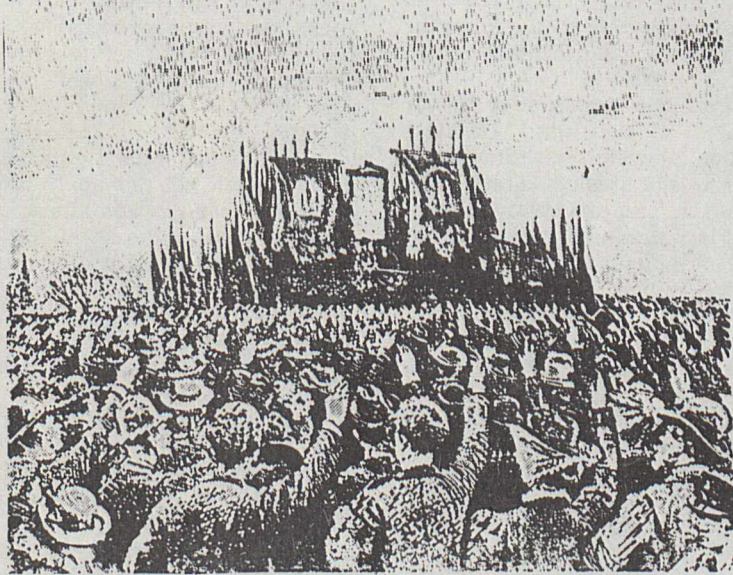
berst gegn vinnubræððomnun verkamenn munu hjakka í sama gamla farinu ef þeir treystaá leiðsögn þeirra. Þessir verkalyðsforingjar etja okkur út í vonlaus allsherjarverkföll og aðrar baráttuaðferðir sem Íslenska auðstéttin getur sætt sig við. Á félagsfundi sem haldinn var í Dagsbrún 20. apríl voru þessir verkalyðsforingjar á móti yfirvinnubanni. Samt sem áður urðu þeir að láta undan og yfirvinnubanni var lýst yfir 1. maí. Það var gert að tillögu Eðvarðs Sigurðssonar innan miðstjórnar ASÍ. En þetta yfirvinnubann var heldur síðbúið, það hefði mátt koma miklu fyrr því allan aprílmánuð var víðast hvar unnin gengdarlaus eftir og næturvinna til að auðherrarnir væru undirbúnir undir vinnutafir. En samt sem áður hefur yfirvinnubannið borið goðan árangur þó að síðbúið sé, og sett til að fegra andlit á ASÍ verkalyðsaðlinum á 1. maí.

100. þúsund króna krafan sem rædd er yfir samningarborðum þessa dagana er ekki krafa sem sameinar verkalyðsstéttina í hagsmunabaráttunni. Í Straumsvík eru tekjur verkamanna fyrir dagvinnu komnar yfir 100. þúsund krónur með vaktalági. Varla vilja verkamenn þar berjast fyrir óbreyttum kaupmætti? Hins vegar er krafan um lífvænleg laun fyrir 40. stunda vinnuviku, krafa sem

sameinar verkafolk í hagsmuna baráttunni. Það eru þær tekjur sem meoal verkamanna fjölskylda þarf sér til framfæris og aflar sér með gengdarlausri eftir og næturvinnu í dag. Það eru hátt í 200. þúsund krónur samkvæmt útreikningum Hagstofunnar.

En atvinnurekendur eru ósvífir og þjóða kauplækkum í stað kjarabota. Þeir víta að verkalyðshreyfingin er illa á vegi stödd vegna þess að hun hefur verkalyðsforingja sem treysta ekki á baráttu verkalyðsfjöldans

en halda aftur af baráttunni. Þeir víta að með þeim baráttuaðferðum sem beitt hefur verið af ASÍ undanfarin ár er verkalyðshreyfingin þeim ekki skeinu hætt. Verkalyðshreyfing sem byggir ekki á virkni og frumkvæði hinns almenna félaga er og verður máttlaus. Því verðum við að taka upp aðrar baráttuaðferðir í þeim kjaratökum sem við eigum í nú. Við verðum að fara í skæruverkföll einstakra hópverka manna án fyrirvara. Aðrir verkamenn sem ekki eru í verkfalli geta stutt baráttuna með fjárframlögum og stuðningsfundum. Einnig er hægt að fara í hægagangsverkföll og skipuleggja veikindafrí, þetta eru aðferðir sem duga, aðferðir sem byggjast á hinum almenna félaga í verkalyðshreyfingunni.



Frá atkvæðagreiðslu verkamanna í Kaupmannahöfn 1. maí 1890 um 8 tíma vinnudag.

Þessum aðferðum beitti íslenskur verkalyður með goðum árangri í skæruverkföllum árið 1942. Ef við ætlum okkur að ná árangri í baráttunni fyrir

því að dagvinna nægi okkur til framfærslu verðum við að leggja út í baráttuna, að öðrum kosti munu ávinningarnir verða engir

Framhald af bls. 2

## Viðtal við Daoud Kaloti

## Óvinurinn skal aldrei fá að sofa

vegna fylkir fjöldinn sér um PLO.

S: Þú hefst fund með starfsmanni Íslenska utanríkisráðuneytisins. Hafið þu fundur einhverja þýðingu og hvernig skoðar PLO stuðningi erlendra aðila?

K: Í 13. grein nýju stefnuskrárinnar segir orðrett: "Þjóðarraf Palestínu fagnar afstöðu þeirra landa og lyðræðisafna, sem snuist hafa gegn sionismanum sem kynþáttkugunarstefnu og fordæmt arasaraðgerðir hans." PLO vill skapa vinattu og tengsl við alla lyðræðisflokka, hvar





Öreigar og kúgaðar þjóðir heims sameinast!

**Stéttabaráttan**

Útg: Kommúnistaflokkur Íslands m-l.  
18. tbl. 6. arg. 17/5 1977.



STÉTTABARÁTTAN  
- kemur út vikulega -  
Sími: 27810.  
Gíró: 27810-6.

Abyrgðarn.: Sigurður  
Ingi Andrésson.

Sigurður Jón Ólafsson  
Möðruvellir 15  
R.

## Landbúnaðarmál

áttunda grein

# Hvernig skiptast bændur?

Það er orðið nokkuð langt síðan ætlunin var að birta þessa grein en þá sem það drost að semja hana þá drost birting hennar að fsgöðu líka. Með þessari grein lýkur þessum greinaflokk Stéttabaráttunnar um landbúnaðarmál en ekki hættir þó Stéttabaráttan að skrifa um landbúnaðarmál þrátt fyrir það. Með Stéttabaráttan á alla lesendur sína og þó einkum bændur að skrifa í blaðið um landbúnað og kjör bændu, gagnrýna skrif okkar og bæta við þau. Það er blaðinu nauðsynlegt að bændur skrifi eitthvað sjálfir, ritnefnd blaðsins situr í Reykjavík og hefur ekki nugu gott færi á að fylgjast með kjörum bændu fyrir vikið, hverju vitur sem hun er.

Þess ber að geta að stefna KfÍm-1 í landbúnaðarmálum er engan veginn utrædd og geta þessi skrif því ekki skoðast öðru vísi en sem framlag höfunda greinaflokksins til þeirra umræðna, sem fram fara í flokknum, um bændur og stöðu þeirra, ennfremur verða þau að skoðast sem tilraun til að gera lesend um blaðsins einhverja grein fyrir íslenskum landbúnaði og þeim sem að honum standa.

Þá er rétt að benda á viðbótarlesefni, þótt engan veginn verði su upptalning tæmandi: Ýmsar greinar í Stéttabaráttunni svo sem í fyrravor og fyrrasumar, greinar í Verkalyðsblaðinu, t.d. í 10. tbl. þessa árs, Rauða Fananum 4. tbl. 1975 og 10. tbl. 1976, Nýja Tímanum, málgaðni bændanefndar KfÍ og greinar í Röde Fane, fræðilegu málgaðni AKPM-1 í Noregi, nr. 4 1976, bæði stéttgreiningu a norskum bændum, svo og grein eftir Lenin.

Í undanförunum greinum hefur víða verið dregið lútils hattar á að kjör bændu eru ekki þau sömu. Það hefur verið minnst á að kjörin seu mismunandi eftir bugreinum, búsetu og ymsu öðru. En stéttskiptingu meðal bændu hafa engin skil verið gerð. Er eftirfarandi grein ætlað að fylla það skarð að nokkru.

### Hvað ræður stéttarstöðu?

Fyrst er að hyggja að því hvað það er sem ræður stéttarstöðu folks almennt. Það er í stuttu máli "afstaðan" til framleiðslutækjanna. Með því er átt við það hvort folk á framleiðslutækki og hvort það hefur menn í vinnu.

Borgarar, auðherrar eða atvinnurekendur, hvaða nafni sem maður vill kalla eigendur atvinnutækja, hafa menn í vinnu hjá sér.

Ýmsir, svo sem flestir bændur og eigendur smaverslana, eiga atvinnutækki þar sem þeir vinna sjálfir ásamt fjölskyldu sinni. Þessi hopur kallast smaborgarar a. máli kommúnista og er ekki lögð nein niðrandi merking í það orð, eins og oft er gert, heldur á það einungis að syna þá afstöðu þessa folks til framleiðslutækja að það eigi sín framleiðslutækki en hafi að jafnaði ekki annað folk í vinnu hjá sér.

Þriðja meginstéttin er öreiga eða verkalyðsstétt. Með því að kalla þetta folk öreiga er ekki átt við það að það eigi alls ekki neitt, heldur að það hvorki eigi né raði yfir framleiðslutækjum. Það á nuorðis oft bæði íbúð og bíl og er því kannski ekki öreigar í þeim skilningi sem flestir leggja í það orð. Á frumskaiði nútíma verkalyðsstéttar átti þetta folk hins vegar hvorki hus né bíl og varla fót utan á sig og kemur nafngiftin til af því. Á hitt ber líka að líta að orðið öreigi getur þýtt hvort tveggja: eignalaus maður, fataklingur, eða: maður sem ekki á arðbærar eignir (Orðabók Menningarsjóðs Rvk 1963). "Öreiginn" eða verkamaðurinn ef nauðbeygður til að vinna hjá eigenda atvinnu-

tækis til að geta framfleytt sér.

En þetta var nu útdurð. Aftlunin var fjalla um þann hop folks sem einu nafni nefnast íslenskir bændur og kanná hvort þeir eru borgar smaborgarar, eða öreigar (launvinnumenn).

### Stétt- og hópagreining meðal íslenskra bændu.

Eftir þennan formála er það ljóst að hugsanleg stétt- og lagskipting meðal bændu ræðst ekki af því hvort þeir bua með kyr, kindur eða minka eða hvort þeir eiga gröðurhus. En stétt- og lagskipting getur birst í því.

Elginleg stéttskipting meðal bændu er ekki mikil. Gamla vinnumennskufyrirkomulagið er nálega útdautt. Flestir bændur eru einyrkjar, vinna að bui sínu með fjölskyldu sinni og kaupa sjaldan vinnuafli nema þá til sérstakra verka svo sem við fjarruning og flutninga. Til eru bændur sem hafa svo stor bu að þeir þurfa aðkeypt vinnuafli allt árið. Höfundur þessarar greinar telur að það atriði, hvort bóndinn kaupir vinnuafli allt árið eða aðeins hluta ur ári (t.d. að hafa ungling yfir sumartímann) raða því hvort telja beri bondann landbúnaðarkapitalista eða auðherra eða aðeins venjulegan bonda af smaborgaragraðu (munið að þetta orð er ekki notað í neikvæðri merkingu). Þetta er þó okannað mál og þarf að kanna það í hverju tilviki. Í sumum bugreinum, t.d. minkarækt og svinarækt, er um verulega stéttaskiptingu að ræða. Í öðrum bugreinum, t.d. kua-búskap, hefur það færst í vöxt að reist seu svo stor bu að eigandinn anni því hvergi nærri sjálfur að hirða um bupeninginn. Leifar gamla vinnumennskufyrirkomulagsins eru auðvitað ekkert annað en stéttskipting líka. En hvort sem ræturnar eru gamlar eða nýjar eru til nokkrir íslenskir "bændur" sem hafa folk í vinnu hjá sér allan ársins hring.

Fyrst "landbúnaðarauðherrar" eru til hljóta líka að vera til "landbúnaðaröreigar" eða öðru nafni landbúnaðarverkamenn.

þ.e. menn sem vinna í landbúnaði en eiga ekki þu sjálfir. Þess sjást merki að su stétt muni stækka á næstunni. En það er hægt að koma í veg fyrir það með því að auka fyrirgreiðslu til felagsbúskapar eins og komið var inn á í 5. grein. Þess ber að geta, til að lata nu stjórnuöld njóta sanmmælis, að á siðasta ári voru settar reglur um hver skyldi vera hámarksstærð þeirra peningahusa sem stofnlanadeild landbúnaðarins mætti lána ut á.

### Hópaskipting eða lagskipting meðal bændu

Bændum er hægt að skipta niður í aragrua hopa eftir því hvaða hagsmuna þeir eiga brynast að geta. Bændur, aðrir en landbúnaðarauðherrar og landbúnaðarverkamenn, hafa þó ymissa sömu meginhagsmuna að geta.

Mismunandi hagsmunir bændu eru tiltölulega augljósir þegar um er að ræða mismunandi bugreinar. Einnig er um ólíka hagsmuni að ræða eftir búsetu á landinu eða búsetu í heruðum (hvort þeir bua nærri kaupstaðnum).

Storbændur eru þeir sem hafa menn í vinnu og eru háðir þessu vinnuafli allt árið. Þetta eru landbúnaðarauðherrar.

Millibændur eru bændur sem geta lifað af búskap sínum. Þeir brúka aðkeypt vinnuafli ekki nema hluta ur árinu og oft alls ekki, nema þá við sérstök störf, eins og aður segir. Þeir keppast við að velvæða bu sín til að standast smabændunna. Þeir hafa ekkert á moti því að stækka bu sín svo að þeir komist í tölu landbúnaðarauðherranna (storbændanna) en á erfiðum tímum (krepputímum) geta þeir hæglega fallið niður í hop smabændu því að fjarfestingarskuldarnar eru oftast svo miklar að ekkert má ut af bera.

Smabændurnir verða harðast úti í kreppum. Bu þeirra eru svo sma að þeir geta tæpast lifað af búskapnum einum. Sumir þeirra vinna oreglulega vinnu utan busins þegar færi gefst, aðrir reglulega. Enn aðrir fara á vertíð á yeturna eða vinna önnur árstíðabundin störf. Og buin eru svo lítil að þau standa ekki undir velvæðingu, sem er forsenda þess að hægt sé að stækka þau til að geta lifað af þeim eingöngu. Raunar er þessi hopur hálf-öreigar, þ.e. lifa bæði af eigin framleiðslutækjum og launavinnu hjá öðrum.

Í fyrri greinum hefur nokkuð verið vikið að vinnu bændu utan bus og bent á að mjög oft se afleiðingin su að bændurnir bregði bui fyrir fullt og allt og verði launavinnuþrælar. Það er því ljóst að smabændurnir eru í raun og veru þandamenn verka lýðsins. Þeir bua við talsvert lík lífskjör og raunar er kaup þeirra lægra en verkamanna eins og fram kom í fyrstu grein inni. En það sem skilur á milli og gerir bændur stundum dálítið íhaldssama er það að þeir skuli eiga atvinnutækkin sín sjálfir. Það er buið að hamra stöðugt á því að taka eigi atvinnutækkin af þeim í sósíalísku byltingunni.

En auðvitað er það ekki það sem vakir fyrir kommúnistum, heldur á sósíalísminn möguleika á því að veita smabændum og raunar

Framhald á bls. 3

## Kjarakröfur sjómanna

Fyrsti samningafundur sjómanna og útgerðarmanna var haldinn 9. maí s.l. Þar lögðu sjómenn fram kröfur sínar. Lystu útgerðarmenn því þegar yfir að þeir teldu kröfugerðina oraunhæfa. Hefur deilunni nu verið vísað til sáttasemjara.

Meginatriði kröfugerðar sjómanna eru þessi:

Hækkun skiptaprosentubannig að hun verði hin sama og var fyrir sjoðakerfisbreytinguna og þá lækkun sem folst í bráðabirgðalögum frá 6. sept. s.l. -  
- Kauptryggingartímabilið stytst.  
- Það verði einn mánuður í stað þess að nu eru aðeins þrjú kauptryggingartímabil yfir árið.  
- Greiðslur í stofnfjarsjóð fiskiskipa falli niður í aföngum á næstu þrem árum.

Fyrstu kröfunni þ.e. um hækkun skiptaprosentunnar hafa útgerðarmenn svarað á þann veg að þeir sjái ekki ástæðu til þess að breyta skiptaprosent unni frá því sem nu er heldur ættu sjómenn að taka höndum saman við útgerðarmenn og knýja fram herra fiskverð. Þannig reyna þeir að koma því að, að skiptaprosentan eigi að vera föst obreytanleg stærð þ.e. arðranshlutfall þeirra skuli

haldast. Í haust beittu útgerðarmenn ríkisvaldi sínu til að knýja fram lækkun prósentunnar þegar sjómenn þrjoskuðust við að samþykkja þau smáarkjör sem uppkvept forysta þeirra hafði undirritað. Su skiptaprosenta sem nu gildir var sett í andstöðu við meginþorra sjómanna. Þessvegna skal henni nu breytt. Til þess að na því fram geta sjómenn ekki stuðst við einhliða laga-setningar heldur verða þeir að knýja það fram með samtaka mætti sínum. Utgerðarmenn leika oft þann leik að fá sjómenn til að slá af kröfum sínum með því að benda á sameiginlega hagsmuni þeirra í því að fiskverð verði hækkað. En vegna þeirrar staðreyndar að stor hluti útgerðarinnar þiggur undirbörðsgreiðslur framhja skiptum standa útgerðarmenn og fiskkaupendur sameinaðir í því að rýra kjör sjómannsins. Meðan svo er hattað þurfa útgerðarmenn ekki að vanta þess að sjómenn falli fyrir þessum blekkingum þeirra.

Krafan um styttingu kauptryggingartímabilsins er fyrst og fremst krafa um örari og tryggari greiðslur til sjómanna

Framhald á bls. 3



Frá fyrsta fundi Sjómanna og Utgerðamanna.

## Ljóð Maós á íslensku

Nú er nýhafinn undirbúningur að því að út verði gefin á íslensku öll ljóð Maós Tse-túngs. Ljóðin eru þýdd úr ensku og norðurlandamálum af Guðmundi Sæmundssyni, og ber hin íslenska útgáfa heitið "GANGAN MIKLA-LJÓÐ MAÓS TSE-TÚNGS". Auk ljóðanna verða í bókinni stutt ævi-agrip Maós, grein um þá kínversku bragarhætti, sem Maó notar, birtar þýðingar á nokkrum ljóðum kínverskra skalda um leiðtoga sinn o.fl. Bókin verður innbundin og skreytt miklum fjölda ljósmynda, teikninga og annarra kínverskra listaverka. Stærð bókarinnar verður um það bil 160-175 bls.

Ætlað er að bókin komi út í sumar, líklega fyrir ágústlok. Erfitt er að spá fyrir um verð hennar, en líklegt verð er um 2000-2500 kr., sem varla getur talist mikið fyrir svo vandaða bók.

Við bjóðum lesendum Stéttabaráttunnar að fá bókina á forlagsverði, strax og hún kemur út. Látið Rauðu Stjórnum skrá nöfn, fjölda eintaka og símanúmer, og þá verður haft samband við ykkur strax og bókinn kemur út.



GFRIST ÁSKRIFENDUR

**Stéttabaráttan vikublað**